

Dorstproef

Afdeling Interne geneeskunde

Locatie Purmerend/Volendam

In deze patiënteninformatie wordt uitgelegd wat de dorstproef inhoudt en hoe deze verloopt. Er is een woordenlijst als bijlage bijgevoegd om sommige woorden te verduidelijken.

Doel van de Dorstproef

De dorstproef is een onderzoek om **Diabetes Insipidus** vast te stellen. Deze proef wordt voorgeschreven door een internist-endocrinoloog. Een endocrinoloog is de medisch specialist en van huis uit internist, die mensen met een hormonale aandoening behandelt en begeleidt. De **Endocrinologie** houdt zich bezig met de functie van hormonen in het lichaam, met ziekten die ontstaan ten gevolge van overproductie of juist het wegvallen van de productie van bepaalde hormonen.

Symptomen van Diabetes Insipidus

Mensen die lijden aan Diabetes Insipidus hebben voortdurend dorst. Deze proberen zij te stillen door veel vocht tot zich te nemen. Sommige mensen lijken aan één stuk door te drinken: iedere tien à twintig minuten een glas water. Het overmatige drinken staat in direct verband met de overmatige urine-uitscheiding. Het lijkt of het water rechtstreeks door het lichaam stroomt. Het lichaam is niet in staat vocht vast te houden en de patiënt kan uitdrogingsverschijnselen vertonen, gepaard gaand met gewichtsverlies, een droge mond en vermoeidheid. Verder is het van mensen bekend dat zij problemen hebben met concentratie en evenwicht.

Oorzaak van Diabetes Insipidus

Het anti-diuretische hormoon; vasopressine, is onmisbaar voor het handhaven van een evenwichtige vochthuishouding in de lichaamscellen en in het bloed. Het hormoon wordt afgescheiden door de hypothalamus, een gebied in het midden van

de hersenen.

Vervolgens wordt het anti-diuretische hormoon opgeslagen in de hypofyse (een klier onder aan de hersenen: zie ook woordenlijst) en afgegeven aan de bloedbaan. Het anti-diuretische hormoon bereikt via de bloedbaan de nieren waar het via de verzamelbuisjes in de nieren de uitscheiding van water door de nieren regelt. Bij Diabetes Insipidus is er een tekort aan anti-diuretisch hormoon of is het zelfs volledig afwezig door een probleem in de hersenen. Dit noemt men centrale diabetes insipidus.

Het kan ook zijn dat de nieren onvoldoende reageren op het anti-diuretische hormoon. Dit wordt nefrogene diabetes insipidus genoemd.

Oorzaken centrale diabetes insipidus

- Gezwel hypofyse.
- Ontsteking hypofyse.
- Beschadiging hypofyse na hersenletsel (ongeval) of na een hersenoperatie.
- Erfelijk (zelden).

Oorzaken nefrogene diabetes insipidus

- Aangeboren/erfelijk.
- Nierbeschadiging door medicatie (bijvoorbeeld Lithium)

Behandeling van centrale diabetes insipidus

De aandoening wordt behandeld door het toedienen van synthetische vasopressine (hormoon): Minrin®. Toediening vindt plaats door middel van een neusspray of tabletten. Gelukkig is het synthetische hormoon goed vervoerbaar en kan het worden meegenomen naar school, naar kantoor of op reis.

De dorstproef

U komt een avond tevoren in het ziekenhuis op de afgesproken afdeling (meestal om 19.00 uur). U wordt opgenomen door de verpleegkundige. De verpleegkundige meet uw bloeddruk, pols en gewicht en neemt uw medicatielijst op. Het is **belangrijk** dat u, als u al Minrin® gebruikt, dit **niet** inneemt de avond voor en tijdens de test.

In de 24 uur voor de proef mag u geen alcohol gebruiken.

Nadat u door de verpleegkundige bent opgenomen mag u tot de volgende dag 8.30 uur onbepaald drinken en eten. Bij het ontbijt mag u echter geen koffie of thee meer drinken.

Vanaf 8.30 uur mag niet meer gegeten of gedronken worden tot aan het einde van de proef.

De proef loopt van ±8.30 tot ±18.30 uur. U krijgt 's morgens voor de proef een infuusnaald geprikt. Dit is om medicatie toe te dienen en eventueel een infuus aan te sluiten. Om 8.30 uur moet u volledig uitplassen in een potje of urinaal.

Wat na elk uur gebeurt

- Het is belangrijk dat u aan het einde van elk uur uitplast. Dit wordt bijgehouden en genoteerd.
- Ook wordt aan het einde van elk uur, na het uitplassen, uw gewicht gemeten.
- Gevraagd wordt hoe het dorstgevoel is. U kunt dan zeggen: geen dorst, een beetje dorst of veel dorst.

Wat verder gebeurt

- Om 8.30 uur, 12.30 uur, 16.30 uur en 18.30 uur wordt de bloeddruk gemeten.
- Om 9.30 uur, 12.30 uur, 15.30 uur, 16.30 uur, 17.30 uur en 18.30 uur wordt van de uitgeplaste urine een potje urine afgenomen.
- Om 8.30 uur, 10.30 uur, 12.30 uur, 14.30 uur en om 16.30 uur wordt er bloed afgenomen.

Om 16.30 uur wordt er, afhankelijk van het beloop tot dan toe, mogelijk Minrin® toegediend.

De verpleegkundige houdt verder in de gaten of uw gewicht tijdens de proef niet verder daalt dan 5% van het uitgangsgewicht. Is dit het geval dan wordt de proef gestaakt in verband met mogelijke uitdroging (na overleg met arts).

Na de dorstproef

Nadat de dorstproef is afgesloten mag u weer eten en drinken. U kunt het ziekenhuis in de loop van de middag verlaten.

De resultaten worden doorgestuurd naar de internist-endocrinoloog en worden beoordeeld. De uitslag krijgt u later op de polikliniek. Als u na het lezen van deze informatie nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u deze stellen aan de internist-endocrinoloog of aan de verpleging.

Woordenlijst behorende bij de patiënteninformatie over de dorstproef

Antidiuretisch hormoon

Een hormoon van de hypofyse dat de urineproductie door de nieren reguleert. Het wordt ook wel vasopressine genoemd.

Dit hormoon wordt afgescheiden uit het achterste deel van de hypofyse en reguleert de hoeveelheid geproduceerde urine door de nieren. Door een tekort ontstaat een stoornis van de waterhuishouding. De patiënt moet voortdurend urineren en heeft veel last van dorst.

Hypothalamus

Het deel van de hersenen dat regulerend werkt op de hypofyse.

Hypofyse

De hypofyse is een belangrijke hormoonklier die de functie van het gehele hormonale systeem reguleert. Zo worden onder andere de schildklier en de geslachtsorganen door de hypofyse aangestuurd. De hypofyse is ongeveer zo groot als een erwt en is midden in het hoofd gelegen. De klier speelt dan ook een belangrijke rol bij de regulatie van groei en ontwikkeling, stofwisseling en voortplanting.

De hypofyse hangt als 'een zakje' onder aan de hersenen.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

WLZ-09641-NL 10 december 2020